

Braniewo, 24 października 2025 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W BRANIEWIE

Jadwiga Marchewa

Wg rozdzielnika

Nasz znak: PIW.z.zz.050.9.2025

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Braniewie, w związku z otrzymywanymi od mieszkańców powiatu zgłoszeniami o przebywaniu, na ich posesjach, osiedlach i gospodarstwach rolnych, zwierząt dzikich mięsożernych- lisów, jenotów, borsuków, itp. i w związku z oczekiwaniami mieszkańców rozwiązania przez Inspekcję Weterynaryjną tego problemu, informuje następująco.

Przebywanie stale lub okresowe zwierząt dzikich mięsożernych na prywatnych posesjach mieszkańców powiatu, na terenach osiedli w miastach i miejscowościach i w gospodarstwach rolnych jest **bezpośrednio związane z prowadzeniem przez mieszkańców powiatu całorocznego karmienia zwierząt w sposób sprzeczny z zasadami dokarmiania zwierząt i w sposób sprzeczny z przepisami sanitarno-weterynaryjnymi oraz z powodu wyrzucania byleżej żywności do niezabezpieczonych pojemników lub wręcz obok pojemników**. Karmę dla zwierząt (koty wolno żyjące) mieszkańcy wysypują, wykładają bezpośrednio na ziemię, trawę, ewentualnie do misek, pojemników, po czym nie zwracają uwagi na to co dalej dzieje się z karmą, miskami, pojemnikami, ziemią i trawą mającymi kontakt z karmą. Do tej karmy, czy miejsc ciągną następnie w różnych porach dnia pozostałe zwierzęta z ekosystemu: ptaki dzikie, różne gryzonie, zwierzęta dzikie: lisy, jenoty, borsuki, zwierzęta łowne, a nawet zwierzęta pod ochroną gatunkową. **Pożywienie dla zwierząt wykładane stale, czy chociażby jego stały zapach zawsze będzie przyciągało zwierzęta ze środowiska naturalnego.**

Tak długo jak zasady prawidłowego dokarmiania zwierząt nie będą przestrzegane, jak zasady prawidłowego zagospodarowania byleżej żywności nie będą przestrzegane, tak długo będą problemy związane z obecnością zwierząt dzikich mięsożernych na terenie posesji, osiedli i gospodarstw rolnych.

W art. 11a, ust. 2, pkt 2) ustawy o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 1580) jest zapis o **dokarmianiu kotów wolno-żyjących przez gminę**, nie ma zapisu o karmieniu kotów wolno żyjących,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Żeromskiego 22, 14-500 Braniewo
tel.: (55) 243 2065, fax: (55) 243 20 65, e-mail: braniewopiw@bip.braniewo.piw.gov.pl
www.bip.braniewo.piw.gov.pl

natomiast nagminnie obserwuje się całoroczne karmienie kotów wolno żyjących. Dokarmianie zgodnie ze słownikiem języka polskiego oznacza „dać dodatkowy pokarm”. Dodatkowy pokarm podajemy zwierzętom jeżeli same nie są w stanie zdobyć pokarmu. Ma to miejsce jeżeli jest sroga zima, duże opady śniegu, niskie temperatury lub występują inne problemy ze zdobyciem przez zwierzęta pokarmu (różnego rodzaju kataklizmy). Nie ma uzasadnienia podawanie kotom wolno żyjącym, dzikim ptakom, czy innym zwierzętom dzikim pożywienia w środku lata, kiedy natura obfituje w pożywienie dla nich. Zmiany klimatu również wpływają na obfitość pożywienia dla zwierząt w środowisku przez większość roku.

Kierując się dobrymi pobudkami, nie zdajemy sobie sprawy z czynienia krzywdy zwierzętom, które przyzwyczajone do podawania pożywienia tracą swój instynkt związany z pozyskiwaniem pożywienia i na stałe uzależniają się od człowieka.

Podawanie pożywienia zwierzętom zawsze powinno być w pomieszczeniach, lub miejscach zabezpieczonych, nie na otwartym terenie. Jeżeli już podawane jest na otwartym terenie, to zawsze do pojemników, misek, nigdy bezpośrednio na ziemię, trawę. Miski i pojemniki powinny być zawsze zabrane, umyte, czyste, a resztki rozsypanej karmy usunięte. Była żywność nie powinna być wyrzucana obok pojemników na ziemię, trawę, tylko do szczelnych, zamykanych pojemników. Tutaj przed organami samorządowymi ogromna rola edukacyjna i bezpośrednia kontrola nad dokarmianiem zwierząt według właściwości miejscowej. Również ogromne znaczenie mają działania organów samorządowych, ale nie tylko, związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom z powodu zagrożenia od zwierząt ze środowiska.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących drób (dotyczy wszystkich, nawet utrzymujących niewielką ilość drobiu na użytek własny) jest bezwzględny wymóg karmienia i pojenia ptaków w pomieszczeniach zamkniętych, aby nie przyciągać ptaków dzikich, gryzoni, do miejsc przebywania drobiu¹. Wynika to z występowania na terenie Unii, w tym Polski, chorób zakaźnych drobiu -wysocze zaraźliwej grypy ptaków i rzekomego pomoru drobiu. Nosicielem wirusów tych chorób są ptaki dzikie, a rzekomego pomoru drobiu również gołębie. W związku z występowaniem chorób zakaźnych zwierząt, mieszkańcy swoim nieprzemyślanym postępowaniem przy dokarmianiu zwierząt, czy przy wyrzucaniu byleży żywności stają się pośrednio, a nawet bezpośrednio wektorem przenoszenia tych chorób. Obecność i przebywanie zwierząt ze środowiska blisko siedzib ludzkich będzie nasilało się proporcjonalnie do błędów popełnianych w czasie przez mieszkańców przy karmieniu zwierząt czy wyrzucaniu byleży żywności. Odsyłanie mieszkańców z tym problemem do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Braniewie jest niezgodne z właściwością rzeczową.

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31.03.2022r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysocze zjadliwej grypy ptaków (poz. 768 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu (poz. 564 z późn. zm.)

Inspekcja weterynaryjna nie jest powołana do wylapywania dzikich zwierząt, nie jest powołana do ich wywożenia do obszarów ich bytowania. Inspekcja Weterynaryjna ma właściwość rzeczową określoną w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej, a dotyczącą min. zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w tym wścieklizny. Podejrzenie wystąpienia wścieklizny i zwalczanie wścieklizny dotyczy zwierząt gospodarskich i domowych, które posiadają właściciela /posiadacza, a monitorowanie występowania wirusa wścieklizny w środowisku u zwierząt dzikich dotyczy badania **zwłok padłych** zwierząt mięsożernych, w szczególności lisów, w tym zwierząt dzikich mięsożernych **zabitych** w wypadkach komunikacyjnych, jeżeli jest możliwe pobranie próbek do badań laboratoryjnych w celu realizacji nadzoru biernego.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Braniewa;
2. Burmistrz Miasta i Gminy Frombork;
3. Burmistrz Miasta i Gminy Pieniężno;
4. Wójt Gminy Braniewa;
5. Wójt Gminy Płoskinia;
6. Wójt Gminy Lekowo;
7. Wójt Gminy Wilczęta;
8. Komenda Powiatowa Policji w Braniewie
9. PPIS w Braniewie;
10. Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Braniewie;
11. Rada Powiatowa Warmińsko - Mazurskiej Izby Rolniczej w Braniewie;

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Braniewie

Janeta Marchewa
lek. wet. *Janeta Marchewa*

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Żeromskiego 22, 14-500 Braniewo
tel.: (55) 243 2065, fax: (55) 243 20 65, e-mail: braniewopiw@bip.braniewo.piw.gov.pl
www.bip.braniewo.piw.gov.pl